

Huvudman

Härryda kommun
kommun@harryda.se

Beslut

Datum 2026-06-16

Dnr SI 2026:3005

Sida 1 (4)

Ärendet

Riktad tillsyn av dimensionering och planering av utbildning i gymnasieskola i Härryda kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under våren 2026 riktade tillsyner för att kontrollera om verksamheten vid de huvudmän som ingår i tillsynerna uppfyller författningarnas krav att ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid sitt beslut om vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på utbildningarna i gymnasieskolan, såvitt gäller de nationella programmen samt introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. Tillsynen omfattar inte nationella program som är riksrekryterande för vilka Skolverket bestämmer antal platser.

Tillsynen omfattar endast de utbildningar som Härryda kommun själv anordnar. Tillsynen har genomförts genom att kommunen i inkommen informationsinhämtning har beskrivit hur de dimensionerar och planerar utbildning i gymnasieskolan och skickat in bland annat deras samverkansavtal inom Göteborgsregionen.

Motivering av beslutet

Planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Härryda kommun har i inskickad dokumentation uppgett att de har fyra yrkesprogram och fem högskoleförberedande program på kommunens gymnasieskola. De bedriver inte egen utbildningsverksamhet inom introduktionsprogrammet, programinriktat val eller yrkesintroduktion för en grupp elever. Vidare har de samverkan med kommuner som ingår i Göteborgsregionen. Av inskickat samverkansavtal framgår att dessa kommuner är Ale, Alingsås, Göteborg, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

Av inkommen dokumentation framgår att kommunen vid beslutet om vilka yrkesprogram och högskoleförberedande program de ska anordna, och antalet platser på dessa, ser till Skolverkets regionala planeringsunderlag för Västra Götalands län, regionala och nationella kompetensförsörjningsprognoser samt sökstatistik. Vad gäller yrkesprogrammen ser de även till vad som kommer fram vid lokala programråd.

Högskoleförberedande program

Härryda kommun anordnar samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, estetiska programmet och teknikprogrammet. Av Skolverkets regionala planeringsunderlag för Västra Götalands län framgår att Skolverket gör bedömningen att antalet erbjudna platser bör minska på samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, estetiska programmet och teknikprogrammet.

Av inkommen dokumentation framgår att fyra av fem anordnade program hade ett söktryck på 70–143 procent, vilket motiverade en bibehållen grundorganisation enligt kommunen. Härryda kommun planerar vidare för att succesivt minska det totala antalet platser på gymnasieskolan med en bibehållen organisation för yrkesprogrammen och en minskning på de högskoleförberedande programmen.

Kommunen minskade antalet platser på det estetiska programmet med 26 platser från läsåret 2024/25 till läsåret 2025/26. Bakgrunden var det regionala planeringsunderlaget från Skolverket och kommunens generella beslut om att minska antalet platser på de högskoleförberedande programmen. Antalet platser har sedan bibehållits inför läsåret 2026/27.

Av inkommen dokumentation framgår att kommunen bibehöll antalet platser på teknikprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet från läsåren 2024/25 till 2025/26 samt planerar för att ha samma antal platser inför läsåret 2026/27. Bakgrunden var det regionala planeringsunderlaget från Skolverket och kommunens beslut om att ha en långsiktig organisation om en minskning till totalt 1700 elever på kommunens gymnasieskola. Planeringen utgår också från en analys av söktrycket till programmen.

Yrkesprogram

Härryda kommun anordnar barn- och fritidsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet och försäljnings- och serviceprogrammet. Antalet erbjudna platser på programmen har varit oförändrade från läsåret 2024/25 till läsåret 2025/26 och planeras att vara det även inför läsåret 2026/27.

Av Skolverkets regionala planeringsunderlag för Västra Götalands län framgår att andelen erbjudna platser bör öka för el- och energiprogrammet och fordons- och transportprogrammet. Vad gäller barn- och fritidsprogrammet och försäljnings- och serviceprogrammet bedömer Skolverket att andelen erbjudna platser bör behållas på nuvarande nivå.

Kommunen har genomfört en översyn av programutbudet och antalet platser på yrkesprogrammen, där den samlade bedömningen var att antalet platser var väl avvägda i relation till elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Antalet utbildningsplatser på yrkesprogrammen var därför oförändrat under läsåret 2025/26. Dimensioneringen planeras även utifrån tillgången till arbetsplatsförlagt lärande (APL), lokaler och möjligheten att bedriva utbildning med en hållbar storlek på elevgrupperna.

Kommunen har i inkommen dokumentation uppgett att barn- och fritidsprogrammet möter det långsiktiga rekryteringsbehovet inom välfärden och efterfrågan på kompetens inom hälsa och föreningsliv. Försäljnings- och serviceprogrammet motiveras av regionens stora handels- och tjänstesektor och kommunens läge nära Landvetter flygplats.

Härryda kommun har uppgett att el- och energiprogrammet dimensioneras utifrån en mycket hög efterfrågan till följd av elektrifiering och energiomställning inom kommunen. Antalet erbjudna platser fylldes dock inte vid slutantagningen i juni 2025.

Vad gäller fordons- och transportprogrammet uppger kommunen att det erbjuds mot bakgrund av en dokumenterad brist på fordonstekniker. Kommunens läge nära Landvetter och regionala transportstråk skapar goda möjligheter för APL. Det är dock ett lågt söktryck för vissa inriktningar på programmet, och kommunen har därför initierat en utredning om att erbjuda en ny inriktning.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 2 a § skollagen ska varje kommun samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan. Samverkan ska ske genom ett avtal (primärt samverkansavtal). Även samverkan som sker på annan liknande grund anses som primärt samverkansavtal. De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningen. Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på samverkan med minst två kommuner med hänsyn till kommunernas geografiska placering. Sådana föreskrifter får ange vad som ska gälla i fråga om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning för kommuner som omfattas av undantaget.

Av 2 kap. 2 b § skollagen framgår att det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Bestämmelser om vilka utbildningar samverkansavtalet ska omfatta finns i 15 kap. 30 a § första stycket.

Av 15 kap. 30 a § skollagen framgår att ett primärt samverkansavtal enligt 2 kap. 2 b § ska omfatta nationella program och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. En kommun i det primära samverkansområdet ska erbjuda all sådan utbildning som anordnas av någon av kommunerna i samverkansområdet.

Av 15 kap. 30 b § skollagen framgår att när en kommun bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på utbildningarna ska den ta hänsyn till ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Kravet på att ta hänsyn till arbetsmarknadens behov gäller endast de nationella programmen och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever.

Av 16 kap. 42 § skollagen framgår att hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds utbildning på nationella program. Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av nationella program och nationella inriktningar. Vid bedömningen av om ett allsidigt urval erbjuds får kommunen även ta hänsyn till utbildningar som erbjuds av enskilda huvudmän med skolenheter i kommunen eller i en annan kommun inom ett primärt samverkansområde som kommunen ingår i.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att Härryda kommun tagit hänsyn till både ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov när de bestämt vilka utbildningar som ska anordnas och antalet platser på dessa utbildningar. Härryda kommun har beaktat såväl Skolverkets regionala planeringsunderlag för Västra Götalands län, nationella och regionala kompetensförsörjningsprognoser, elevers efterfrågan, fört dialog med lokala programråd, kommunerna i samverkan samt på ett objektivt och sakligt sätt beaktat detta i besluten.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer således inte att Härryda kommun brutit mot bestämmelserna vid planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan. Ärendet ska därför avslutas.

 Mikaeil Yousefi

Beslutsfattare
Signerat av: Mikaeil Yousefi

 Alice Odéen

Föredragande
Signerat av: Alice Odéen